

Plenum

Torsdag 3.4.2025 kl. 16.00—2.02

2.3. Muntlig fråga om nedskärningar som gäller äldre och personer med funktionsnedsättning (Minja Koskela vänst)

Muntligt spörsmål MFT 55/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Minja Koskela, varsågod.

Debatt

16.16 Minja Koskela vas: Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, kun te olette kirkkain silmin väittänyt, että hallitus ei säästä vanhusten kotihoidosta eikä vammaispalveluista, tämä ei pidä paikkaansa. Te vetositte siihen, että nyt otetaan teknologiaa käyttöön. Ymmärrätekö te, että teknologiaankin alueilla on kustannus, joka ei ole säästö? Sitä pitää hyödyntää, mutta se ei ole mikään taikaseinä, mistä tulee lisää rahaa. Te olette ottamassa sieltä rahaa pois, ja teidän linjaamanne säästöt kotihoitoon syntyvät henkilöstökulujen leikkaamisesta. Se tarkoittaa noin 300 lähihoitajan vähentämistä vanhustenpalveluista. Tämä on se säästö, joka ei teidän mielestänne ole säästö ollenkaan.

Toiseksi väitätte, että hallitus ei leikkaa vammaisilta. [Ben Zyskowicz: Ei leikkaakaan!] Te väitätte, että nykyisen vammaispalvelulain piirissä olisi joku kohderyhmä, joka sinne ei kuulu, ja tämä on paitsi virheellistä myös äärimmäisen loukkaavaa niitä ikääntyneitä vammaisia kohtaan, joilta vammaispalvelulain mukaiset palvelut ollaan nyt viemässä pois.

Voitteko kirkkain silmin sanoa, että ette leikkaa vanhuksilta ja vammaisilta ihmisiltä, [Puhemies koputtaa] kun nämä teidän paperinne ja lukunne osoittavat täysin päinvastaita? [Ben Zyskowicz: Aivan samaa yritti Marinin hallitus ja ministeri Krista Kiuru! — Välihuutoja vasemmalta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.18 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vammaispalvelulaki tehtiin edellisellä hallituskaudella, ja jo silloin siinä määriteltiin iän mukaan, mitä palveluja voitaisiin myöntää. Se ikämääritelmä kaatui silloin perustuslakivaliokunnassa. Emme ole tuoneet vammaispalvelulakiin ikärajausta vaan soveltamisesityksiä, joilla pyritään pitämään se vammaispalvelulaki nimenomaan vammaisille tarkoitettuna erityislakina. Meillä on hyvin tarkkaan pystyttävä rajaamaan se, kuka on vammaispalvelulain piirissä ja kuka on sitten sosiaalihuoltolain piirissä. Tässä on tämä rajanveto. Koska me emme kaikki ikääntyessämme voi olla vammaisia ja vammaispalvelulain piirissä, niin totta kai on tarve jollakin tavalla tätä soveltamista ohjata ja rajata. Tässä on kysymys vain siitä 20 miljoonasta, mikä viime syksynä lisättiin sinne. Nyt tarkoi-

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

tuksena on, että me vähennämme sen ja tarkennamme sitä elämäntaparajausta. — Nyt en ehtinyt tähän toiseen kysymykseen minuutissa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.19 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On tässä kyllä melkoinen soppa, ja kukahan tämän sopan keitti? [Sanna Antikainen: Uniperi vasta oli soppa! — Puhemies koputtaa] Tässähän on ensinnäkin kysymys siitä, että hallitus maksatuttaa täysin epäonnistuneen talous- ja työllisyyspolitiikkansa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisten palveluilla. Toinen syy on se, pääministeri Orpo, että te täällä helmikuussa lupasitte eduskunnalle kertoa, mistä te leikkaatte. Ja kyllä te sitten kerroittekin, mitä te nyt vähättelette lillukanvarsina: 17 miljoonaa euroa leikataan vanhusten kotipalveluista. Se on 700 000 kotikäyntiä — 700 000 kylvetystä, ruuanjakelua, lääkeannostelua. Tämän kaiken te siirrätte tietokoneen taakse. [Sanna Antikainen: Aika paksua!] Pääministeri Orpo, digi on ihan hyvä renki, mutta kyllä se on kylmä ja armoton isäntä. Ja kaiken huipuksi me olemme kuulleet, että ministeri Juusolla on käsilaukussaan esitys, jossa on vielä lisää leikkauksia vanhusten kotipalveluihin ja lisää leikkauksia vanhusten ympärivuorokautiseen hoiva-asumiseen. Pääministeri Orpo, me olemme täällä viime yönä kahteen saakka pyytäneet teitä kertomaan eduskunnalle, mistä te leikkaatte. [Puhemies koputtaa] Olisiko nyt aika kertoa ne ministeri Juuson virkaesitykset eduskunnalle avoimesti, kun kansalaiset käyvät vaaliurnilla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.20 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Saa toistaa itseään toistamisen perään: Ei ole esitystä, vaan on virkamuistio, joka on tulevan lainvalmistelun pohja. Te olette sen saaneet, ja lähetetään se vaikka uudelleen. [Vasemmalta: Ei! — Välihuutoja vasemmalta] Te saatte sen. Saatteko te sen nyt, vai... [Vasemmalta: Hyvissä ajojin ennen vaaleja! — Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Se on virkamuistio — se on virkamuistio.

Ihmettelen sosiaalidemokraattien asennetta tekniikkaan ja eteenpäin menemiseen. Menkää vain sinne 70-luvulle — menkää vain. [Vasemmalta: Aivan naurettavaa!] Mehän käytetään kaikkialla yhteiskunnassa teknologiaa, ja Suomi on ylpeä osaamisestaan. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Suomessa on hienoja innovaatioita, joita viedään eteenpäin. Otetaan yksi esimerkki teknologian käytöstä sote-sektorilla: Länsi-Uudella maalla on innovaatio, jossa tekoälyä käytetään perusterveydenhuollon vastaanotossa. [Krista Kiuru: Puhukaa kotihoidosta nyt!] Lääkäri kirjoittaa kahdeksan tunnin työajastaan potilasraportteja yli kolme tuntia, mutta hänen käyttäessään tekoälyä apuna raporttien kirjoittamiseen menee kolme varttia. Hän voi ottaa paljon enemmän, siis enemmän, potilaita päivän aikana. Tätä, hyvät sosiaalidemokraatit, on teknologian hyödyntäminen. Sitä käytetään ihmisten hyväksi, [Puhemies koputtaa] jotta se varsinainen ihmisen työtunti voidaan käyttää maksimaalisesti ihmisten tapaamiseen ja vanhusten auttamiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, pääministeri. — Pyytäisin edustajia taas harjoittamaan itsehillintää, jotta kuulemme ministereiden vastauspuheenvuorot helpommin. — Edustaja Forsgrén, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

16.22 **Bella Forsgrén vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käydyn keskustelun perusteella on täysin selvää, että nämä saunaveijarit, jotka saivat idean leikata sata miljoonaa euroa sosiaalihuollosta, eivät ymmärtäneet, mitä se konkreettisesti tarkoittaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Bara bada bastu!] He eivät ole selvästikään sisäistäneet lastensuojelun kriittistä tilaa. He eivät ole kuulleet vanhuksien huolesta pärjätä yksin kotona. He eivät ole istuneet alas ihmisen kanssa, joka yrittää epätoivoisesti päästä hoitoon.

Suuri osa sosiaalihuollon palveluista on lakisääteisiä. Niitä ei voi jättää hoitamatta. Leikkaukset lastensuojelusta, vanhustenhoivasta ja vammaispalveluista ovat leikkauksia ihmisiltä, jotka ovat jo nyt heikossa asemassa. Kun tämänkaltaisista palveluista leikataan ja samaan aikaan ennalta ehkäisevistä palveluista leikataan, niin lasku on vain isompi ja se tulee perästä.

Arvoisa pääministeri Orpo, olette kertonut, että nämä leikkaukset ovat olleet erityisen vaikeita ja että virkakunnan pohja on ollut pahempi, mutta on kuitenkin tullut tietoon, että aiotte tehdä lisäleikkauksia 50 miljoonaa euroa 2027 mennessä ja aiemmin linjatut sadan miljoonan euron säästöt vuodesta 2028. [Puhemies koputtaa] Olisinkin kysynyt: eivätkö nämä tule sieltä virkakunnan pohjasta, koska ei ole mitään muuta vaihtoehtoa kuin leikata lakisääteisistä palveluista? [Puhemies koputtaa] Sosiaalihuollossa ei ole mitään ylimääräistä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.23 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Taas käyn näitä isoja lukuja läpi: Siis se sosiaalihuollon kustannus on kymmenen miljardia. Jos me haetaan sillä uudistuksella sadan miljoonan, yhden prosentin, tehostusta ja parannusta, [Vasemmalta: Lillukanvarsia!] niin onko se liikaa pyydetty, tilanteessa, jossa alijäämä on 12 miljardia tässä maassa? [Krista Kiuru: 700 000 käynnin verran!] Onko se liikaa vaadittu, koska me pyrimme tässä turvaamaan myös tulevaisuuden palvelut samalla aikaa?

Ja taas mittakaavoihin: Lähivuosina me tarvitsemme 14 000 hoitajaa lisää. Tässä on kyse siitä, onko meidän talous kunnossa ja onko se järjestelmä toimiva, niin että meillä on varaa maksaa heidän palkkansa, jotta kasvava vanhusväestö saa myöskin hyvää hoitoa jatkossa. Tulevaisuudessa, kyllä, se on yhdistelmä teknologiaa ja ihmistyötä — molemmat tarvitaan. Tarvitaan ihminen kohtaamaan ihminen, mutta kaikkialla siellä, missä jonkun avustavan toimen voi tehdä teknologian avulla tai välityksellä, se on minusta hieno asia. Miksei me puhuta niistä innostuneesti? [Timo Harakka: Koska ne ovat leikkauksia!] Miksi sitä maalataan... Miksi joku puhuu Teams-suihkutuksista? Minusta se on ala-arvoista. [Vasemmalta: Ei se puhuminen, vaan sen toteuttaminen on ala-arvoista! — Perussuomalaisten ryhmästä: Mites se toteutetaan?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Väyrynen, olkaa hyvä.

16.24 **Ville Väyrynen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Hyvinvointialueiden henkilökunnasta on eläköitymässä kymmenen vuoden sisällä noin kolmasosa. Meillä on syntyvyys romahtanut reilussa kymmenessä vuodessa 38—40 pinnaa. Ikääntyvä väestö kasvaa huomattavasti. Omassa kunnassani taitaa nousta yli 84-vuotiaitten osuus yli 200 prosentilla vuoteen 2040 mennessä. Pääministeri kertoo, kuinka paljon meillä palvelutarve tulee kasvamaan.

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

Tuossa eilen löysin THL:n blogin, jossa kuvattiin kotihoitajan peruspäivää, kahdeksan tunnin päivää, jossa käytiin kotikäynneillä. Siinä on yhteensä kolme tuntia asiakastapaamisia, joihin sisältyvät vielä kirjaamiset. Kysyisin tällä perusteella, ministeri Juuso: näettekö, että tässä toimintaympäristössä meidän olisi järkevää keksiä teknologisia ratkaisuja, hyödyntää digitalisaatiota, mahdollisesti tekoälyä, niin että me pystytään jatkossa suuntaamaan meidän henkilöresurssit sinne, missä niistä todella saadaan jotain vaikuttavaa tulosta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.25 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Väyrynen on perillä asioista, kuulen sen. Suurin osa kotihoitajien ajasta menee nimenomaan matkoihin, erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Jos yksikin käynti voidaan korvata esimerkiksi kotihoitajan vastaanotolla etänä, niin se säästää myöskin niitä matkakuluja ja se tarkoittaa myöskin sitä, että ne hoitajat, mitä meillä on käytössä, riittävät useammalle vanhukselle eli ikääntyvälle.

Siis meidän täytyy kaikin voimin turvata se, että meillä riittää hoitajia, että vanhukset saavat hoivan ja että se tehdään mahdollisimman tehokkaasti. Eli matkakuluissa säästämisen on mieletön aikasäästö erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Tässä huomautan vielä, että hyvinvointialueiden rahoitus kasvaa koko ajan ja se ikääntyminen on yksi kriteeri, mikä kasvattaa sitä rahoitusta. Tällä hetkellä kotihoito maksaa meille 1,6 miljardia euroa vuodessa, ja 16 miljoonaa siitä sen kasvun jarruttamisesta on hyvin pieni osa. [Puhemies koputtaa] Kysyn vielä demareilta: miten ihmeessä te olette laskeneet 700 000 käyntiä? [Aki Lindén: Saanko vastata?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Kyselytunnilla esitetään kysymyksiä ministereille. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.27 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa ministeri! 16 ja puoli miljoonaa tarkoittaa sitä, että kun yhdessä miljoonassa on oikein kunnon palkoilla ja sosiaaliturvamuksilla 20 kotihoitajan osuus, jolloin 16 ja puoli miljoonaa tarkoittaa 320:tä kotihoitajaa. 220 työpäivää vuodessa ja keskimäärin kymmenen käyntiä päivässä tekee 700 000 käyntiä. Hyvin yksinkertaista matematiikkaa.

Menen nyt näihin teidän salaisiin tai julkisiin papereihinne: Eihän asian ydin nyt ole se, onko se siellä käsilaukussa vai onko se jollain virkamiehellä, vaan se, että te aiotte joka tapauksessa ottaa pois rahaa sieltä hyvinvointialueiden yleiskatteellisesta rahoituksesta. On aivan totta, että tarvitaan teknologiaa lisää tulevaisuudessa. Se on ihan selvä. Vanhusten lukumäärä kasvaa juuri niin kuin edustaja Väyrynen sanoi. Siinä tarvitaan teknologiaa, mutta se budjetti ei missään kohtaa muutu miinusmerkkiseksi, ja teidän esityksenne ovat miinusmerkkisiä, jatkoa sille 500 miljoonalle miinusta, mitä te olette tehneet. [Puhemies koputtaa] Miksi te aiotte vähentää sitä rahaa hyvinvointialueilta? Se on kysymykseni.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.28 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin täällä on monta kertaa todettu se, että tänäkin vuonna hyvinvointi-

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

alueiden rahoitus kasvaa yli kahdella miljardilla eurolla, [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] ja hallitus on varautunut lisäämään hyvinvointialueiden rahoitusta tästä eteenkinpäin, koska meidän ikääntyvä väestö tarvitsee palveluja. Eli tämä on oleellista ymmärtää.

Se, miten turvaamme meidän kasvavan vanhusväestön, arvokkaan vanhuuden meidän jokaiselle ikääntyvälle ihmiselle, edellyttää vastuullista taloudenpitoa. Se edellyttää sitä, että me saamme Suomessa velkaantumista kuriin. Se edellyttää sitä, että me katsomme, miten rahat hyvinvointialueilla käytetään, että ne käytetään parhaalla mahdollisella tavalla, että maksimoidaan se aika, mikä esimerkiksi kotihoitossa on näihin ihmisten kanssa kohtaamisiin. [Tytti Tuppurainen: Kuka tässä on vastuuministeri? — Puhemies koputtaa] Silloin on järkevää ottaa käyttöön esimerkiksi lääkeautomaattipalveluja, jotka annostelevat lääkkeitä turvallisesti, tai vastaavia teknologioita, jotka ovat tänä päivänä jo aivan arkipäivää, joita käytetään — turvarannekkeet, joilla varmistetaan se, että mikäli ikääntyvä ihminen kaatuu, hän saa mahdollisimman nopeasti avun. Tämä on teknologian hyödyntämistä, turvallisuutta ja järkeviä, käytössä jo nyt olevia teknologioita. Otetaan ennakkoluuloton asenne näihin, [Puhemies koputtaa] jotta meidän rahat riittävät kotihoiton palveluihin ja niihin kasvokkain tapahtuviin kohtaamisiin, [Puhemies koputtaa] jotka halutaan maksimoida. [Krista Kiuru: Ihan käsittämätön juttu, että täällä ei noudateta edes vastuunjako!]]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

16.30 **Laura Meriluoto vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En itse asiassa ollut pyytänyt kysymystä, mutta tämä keskustelu innostaa kyllä edelleen jatkamaan tästä vanhustenhoivan leikkauksesta ja kotihoiton leikkauksesta. Tässä ei vielääkään äsken ministerin vastauksesta tullut selville, mistä se miinus 16,2 miljoonaa tulee. Vaikka lisättäisiin lääkerobotteja ja lisättäisiin Teams-tapaamisia ja niin edelleen, niin eiväthän ne säästä, jos te samaan aikaan sanotte, että te ette vähennä kotikäyntejä. Sama koskee näitä vammaispalveluita. Te eväätte osalta vammaispalvelua saavista oikeuden saada vammaispalveluita, kun he täyttävät 65 vuotta, ja te väitätte, [Välihuutoja — Sanna Antikainen: Ei pidä paikkaansa!] että tämä elämänvaiherajaus on itse asiassa parannus vammaispalveluihin. [Sanna Antikainen: Jotain rajaa!] Miten te voitte tuoda meille sellaisen säästölistan, joka ei itse asiassa säästä lainkaan rahaa sote-palveluista?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.31 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt edustaja Meriluoto tuo väärää tietoa eduskunnalle ja koko Suomen kansalle. Ei ole mitään 65 vuoden ikäraja vammaispalvelulaissa, ei ole eikä tule, eikä perustuslakivaliokunta koskaan tule sitä hyväksymään. [Välihuutoja] Tällä lailla varmennetaan se, että myöskin ikääntyvät vammaiset saavat vammaispalvelulain mukaista hoitoa. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Mistä se teidän säästöenne tulee?] Olen tähänkin kysymykseen vastannut jo aikaisemmin tässä, enkä halua toistaa koko ajan samoja kysymyksiä, mutta kun edelleenkin oppositio ei ymmärrä, mistä se miinus 16 miljoonaa tulee: tämä on erittäin yksinkertainen laskutoimitus, että jos yksikin hoito pystytään korvaamaan teknologialla, niin totta kai se vähentää niitä hoitajien käyntejä, ja sieltähän se säästö tulee. [Välihuutoja — Eduskunnasta: Eli vähentää hoitajien käyntejä!]

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pyytäisin vakavasti vähentämään älämölöä silloin kun ministeri on vastaamassa hänelle esitettyyn kysymykseen. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.32 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun te, pääministeri Orpo, viittasitte kansalliseen turvallisuuteen tässä kotihoitoon liittyvässä kysymyksessä, niin kyllä, kansallisesta turvallisuudesta on pidettävä aina huolta, mutta haluaisin muistuttaa, että ne ikäpolvet, jotka nyt ovat kotihoidon asiakkaina, ovat rakentaneet tämän maan sotien jälkeen. He ovat maksaneet suurin uhrauksin siitä, että me olemme tänään itsenäinen Suomi, ja vihreiden mielestä heistä on pidettävä huolta. Lupausta siitä, että he eivät jää vanhetessaan yksin, on pidettävä. Ja nyt te valitsette leikata juuri tältä ikäryhmältä.

Kysyisin vastaavalta ministeriltä: Miten alan ammattilaiset on pidetty mukana valmistelussa? Onko kuultu JHL:ää, SuPeria tai muita liittoja, jotka tekevät alan ammattilaisten kanssa työtä? Nämä leikkaukset [Välihuutoja] — kysymykseni on vielä kesken — eivät kohdistu vain näihin ikääntyviin asiakkaisiin, vaan ne kohdistuvat aina myös niihin työntekijöihin, jotka antavat nyt jo kaikkensa, jotta palvelut voisivat toimia. Miten kenttä, alan ammattilaiset ja ammattiliitot, on pidetty mukana tässä valmistelussa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.33 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime kaudella, kun vihreät oli hallituspuolue, te toitte eduskuntaan esityksen siitä, että kotihoitoa voisi korvata teknologialla. [Välihuutoja] Nyt te ette ymmärrä, miten tämä rahoitus menee, tai te ette halua ymmärtää sitä, että viime kaudella meillä ei ollut suoraa valtionrahoitusta soteen, vaan rahoitus meni kuntien kautta. Eli ei teidän tarvinnut laskea, kuinka paljon se säästää, vaan te toitte sen esityksen, eli olitte sitä mieltä, että teknologialla voidaan korvata kotihoitoa. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Te olette varmaan siinä vaiheessa myöskin kuulleet kaikkia tahoja, mistä edustaja Virta nyt kysyi, niin että kysyisin ehkä vastakysymyksen: no, mitä he sanoivat? [Välihuutoja]

Me tietysti valmistelemme oman esityksemme ihan tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, teemme vaikutusarviot ja kuulemme kaikkia asianosaisia ihmisiä ennen kuin se laki tulee eduskuntaan. Aivan normaali prosessi. [Krista Kiuru: Vastauspuheenvuoro tähän — tunnen asian! — Naurua — Perussuomalaisten ryhmästä: Ai tunnetteko?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hiltunen, olkaa hyvä.

16.34 **Pia Hiltunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhteiskunnan sivistyksen mitta on siinä, kuinka se pystyy huolehtimaan heikoimmistaan, ja te olette nyt heikentäneet ikäihmisten palveluita ja hankaloittaneet hoitopaasyä. Moni joutuu aidosti pohtimaan, riittävätkö rahat ruokaan ja lääkkeisiin tai tohtiiko nousseiden asiakaspalvelumaksujen vuoksi mennä lääkäriin enää ollenkaan. Arvoisa pääministeri, eikö teistä olisi inhimillistä turvata ihmisille nämä peruspalvelut? Voitteko luvata, että näitä lisäleikkauksia ei tule enää sinne vanhustenhoivaan? Eivät ne korvaannu sillä Teams-suihkulla, josta puhuitte, nimittäin ministeri Juuso juuri kertoi, että pyritte korvaamaan näitä etäkäynneillä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

16.35 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se Teams-suihku-termi on tullut opposition suunnasta, enkä haluaisi, että sen tyyppisiä käytetään, koska kyse on kuitenkin inhimillisistä palveluista. [Välihuutoja]

Haluaisin vielä palata tähän isoon kuvaan, kun tässä nyt taas ollaan tässä tunnelmassa, että kaikki on menossa aivan päin prinkkalaa ja kaikki palvelut loppuvat ja romahtavat. Meillä on tulossa kymmeniätuhansia vanhuksia kotipalveluiden piiriin tulevana vuosina, ja me tarvitaan 14 000 uutta hoitajaa sen tähden, ja siksi talouden perusta on saatava kuntoon ja ennen kaikkea hyvinvointialueilla ne hyvät palveluketjut, myöskin sitä teknologiaa hyödyntäen. Minulla on teille taas positiivisia uutisia, jos saan kertoa: Tänään valtiovarainministeriön hyvinvointialueiden ohjausosaston päällikkö Ville-Veikko Ahonen on todennut, että vihdoinkin on alkanut näyttämään jopa yllättävän hyvältä. Alueet ovat saaneet kustannuskehitystä hillittyä ja sopeuttaneet talouttaan. Samalla palvelut on pystytty turvaamaan, ja osalla alueista palvelut ovat parantuneet. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Sitten täällä vielä lukee, että en olisi kuuna päivänä uskonut, että tällainen digitaalinen murros tapahtuu. Eli täällä tapahtuu juuri sitä, mitä hallitus ajaa. Se on hyvä. Älkää olko huolissanne. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

16.36 Anne Rintamäki ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On syytä selventää opposition demonisoimaa vammaispalvelulain soveltamissäännöksen täsmennystä. Se ei heikennä lainmukaisia palveluita, vaan tarkentaa soveltamisalaa vastaamaan lain alkuperäistä tarkoitusta. Vammaispalvelulaki on tarkoitettu vammaisille henkilöille kohdennetuksi erityislaiksi. Täsmennykset noudattavat perustuslakivaliokunnan asettamia reunaehdotuksia. Jo viime kaudella ministeri Kiurun esityksessä oli vastaava ikääntymisrajaus, mutta se poistettiin aikataulusyistä perustuslaillisten ongelmien vuoksi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hän tuntee asian!] Nyt tavoitteena on palauttaa laki alkuperäiseen muotoonsa, jotta se palvelee juuri niitä, joille se on tarkoitettu. Tarkennukset turvaavat vammaispalveluiden kohdentamisen oikeudenmukaisesti ja kestävästi. Tämä on askel kohti selkeämpää lainsäädäntöä. Arvoisa sosiaali- ja terveysministeri, voisitteko vielä vääntää rautalangasta, miksi vammaispalvelulain soveltamissäännöksen täsmennys on niin tärkeää? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.37 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Rintamäki kiteytti hyvin sen, mistä tässä on kysymys. [Vasemmalta: Yllättävää!] Muistakaamme se, että vammaispalveluihin menee tänä vuonna ainakin kaksi ja puoli miljardia euroa — luku varmaan vielä nousee tähän vuoteen, kunhan saadaan vuoden 24 luvut, mutta kaksi ja puoli miljardia euroa — ja tarkoituksena on, että tämä 20 miljoonan varaus sieltä poistetaan, mikä johtuu juuri siitä, että me tarkennamme sitä soveltamisrajausta, kuten edustaja Rintamäki tässä juuri sanoi. Me säilytämme vammaispalvelulain erityislakina vammaisille ihmisille. Tämä on se pointti. Te kyllä ymmärrätte sen, mutta te ette vain halua ymmärtää. [Laura Huhtasaari: Nimenomaan! Häpeällistä! — Ben Zyskiewicz: Itse esittivät aivan samaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

16.38 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministeri Juuso, eilen te korostitte täällä salissa, että eivät kaikki ikääntyneet ihmiset ole yksinäisiä ja että joku arvostaa sitäkin, että hänen luonaan ei juokse hoitaja neljää kertaa päivässä. Voi olla toki näin, että joku vanhus, ikääntynyt ihminen, ei halua kotiinsa ketään, vaikka sitä apua tarvitsisi. Olen kanssanne tästä joka tapauksessa eri mieltä, koska näen, että ei siellä vanhusten kodeissa kukaan turhaan ramppaa ja juokse. Siellä kotihoidon piirissä on erittäin huonokuntoisia vanhuksia, jopa vuodepotilaita, jotka tarvitsevat seuran sijaan apua suihkussa, apua wc:ssä, apua lääkehoidossa. Minä haluaisin kysyä teiltä, arvoisa ministeri: onko teillä nimenomaisesti tiedossanne, että kotihoidon työntekijät tekisivät tällä hetkellä turhia käyntejä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.39 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilisen välikysymyskeskustelun jälkeen sain kaksi viestiä ikääntyneiltä kotihoidon piirissä olevilta ihmisiltä. Molemmat kiittivät minua: kiitos, vihdoinkin ministeri, joka ymmärtää, mistä on kysymys. [Veronika Honkasalo: Kaksi viestiä!] Näitä kotihoidon käyntejähän tehdään useita vuorokaudessa, siis jopa viisi kertaa vuorokauden aikana, ja jos yksikin käynti voidaan hoitaa teknologialla, niin se on jo suuri voitto silloin, kun se soveltuu ja ikääntyvä ihminen haluaa sen ja toivoo sitä, eli hän toivoo, että saisi olla rauhassa ehkä muutaman tunnin päivässä. Eivät kaikki ikääntyneet ole yksinäisiä. Te aliarvioitte ikääntyneet aivan massiivisella tavalla. [Välihuutoja — Timo Harakka: Suuri tilastollinen otos! — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.40 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pääministeri, tilanne on se, että te olette jo leikanneet vanhustenhoivasta ja te olette romuttaneet hoitajamitoitusta. Tilanne on, pääministeri, se, että parhaillaan te olette esittäneet lisäleikkauksia vanhustenhoivaan, te käytte kaikkein hauraimpien kimppuun, ja 700 000 kotikäyntiä vähennetään. Kuten täällä kuulumme juuri, kotikäynteihin isketään, ja sanottepa mitä vain, pääministeri, niin ei se digilaite korvaa toista ihmistä. Näin se vain on. Toivon, että vakaavoidutte sille asialle, että tässä maassa on paljon ihmisiä, jotka tänä päivänä pelkäävät ikääntymistä ja vanhenemista, ja näin ei tietenkään saa olla.

Pääministeri, nyt on kyse siitä, mitä me olemme täällä teiltä kysyneet, että te suunnittellette lisäleikkauksia vanhustenhoivaan vielä näiden jälkeen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Te pelottelette edelleen!] Tässä paperissa, mikä meille jaettiin, on 14 §, joka sisältää muun muassa palveluasumisen, kuljetuspalvelut ja omaishoidon, ja me olemme kysyneet teiltä, pääministeri, voitteko nyt kertoa, aiotteko jatkossakin ihan tosissaan leikata vanhuksilta. Voitteko tässä sanoa jo etukäteen, että ette leikkaa? [Juha Mäenpää: Pelkäätkö vanhene- mistä?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.41 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä neljännen kerran nyt toistan tämän saman, että se sosiaalihuoltolaki tuodaan eduskunnalle

Punkt i protokollet PR 34/2025 rd

syksyllä 26 ja siihen mennessä tehdään huolellinen valmistelu. [Pia Viitanen: Voitteko sanoa, että ette leikkaa?] Tavoite on tehostaa toimintaa sadalla miljoonalla, eli yhdellä prosentilla kokonaisuudesta.

Teitä sosiaalidemokraatteja ja meitä hallitusta erottaa se, että meidän pitää kantaa myöskin huolta taloudesta. Teillä on se mahdollisuus, että te vain kerrotte, mistä ei saa leikata ja minne pitää pistää lisää rahaa, ilman mitään käsitystäkään siitä, millä se kaikki maksetaan. Jos näin toimitaan vuosi toisensa perään, niin sen maksavat meidän lapset, sen maksavat tulevat vanhukset, ja heidän palvelunsa heikkenevät. Me huolehdimme myöskin kestäväällä tavalla Suomen palveluista ja yhteiskunnasta, hyvinvointiyhteiskunnasta ja turvallisuudesta. [Välihuutoja — Miapetra Kumpula-Natri: Ei ole kyllä kestävästi hoidettu! — Puhe mies koputtaa] Näitä ei sosiaalidemokraattisilla normeilla saada kuntoon: Te sääditte hoitajamitoituksen, joka johti siihen, että 3 400 hoivapaikkaa jäi tyhjäksi. Te sääditte hoitotakuun, joka johti vuokratiskuksen räjähtämiseen. [Välihuutoja — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Aivan käsittämätöntä! — Timo Harakka: Sata uutta työtöntä joka päivä!]